

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ

Євген Шубін

<https://orcid.org/0009-0003-3545-9487>,

Олег Предместніков

<https://orcid.org/0000-0001-8196-647X>

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

У статті розглянуто теоретико-методологічні основи формування цифрової компетентності майбутніх юристів, визначено її склад, структуру та ключові навички в умовах цифрової трансформації правничої освіти. Проведено аналіз сучасних наукових підходів і методологій розвитку цифрових умінь, необхідних для професійної діяльності юриста. Особливу увагу приділено педагогічним умовам і методологічним стратегіям інтеграції цифрових технологій у навчальний процес закладів вищої юридичної освіти. Встановлено, що цифрова компетентність є невід'ємною частиною професійної підготовки юристів і передбачає поєднання теоретичних знань із практичним застосуванням сучасних цифрових інструментів. Підкреслено роль Legal Tech-платформ та VR/AR-симуляцій у формуванні практичних, аналітичних і прогностичних навичок, а також важливість комплексного оцінювання цифрових компетентностей з урахуванням цифрової етики, інформаційної безпеки та адаптивності до цифрових трансформацій у правничій сфері.

Ключові слова: цифрова компетентність; цифрові технології; Legal Tech; інформаційно-комунікаційні технології; цифрова етика; професійна підготовка.

Shubin Yevhen, Predmestnikov Oleh. Theoretical and methodological principles of the formation of digital competence of future lawyers.

The article examines the theoretical and methodological foundations of the formation of digital competence in future lawyers, defining its components, structure, and key skills within the context of the digital transformation of legal education. An analysis of contemporary scientific approaches and methodologies for developing digital skills necessary for professional legal practice is conducted. Particular attention is paid to the pedagogical conditions and methodological strategies for integrating digital technologies into the educational process of higher legal education institutions.

It has been established that digital competence is an integral part of professional legal training and involves the combination of theoretical knowledge with the practical application of modern digital tools. The role of Legal Tech platforms and VR/AR simulations in the development of practical, analytical, and prognostic skills is emphasised, as well as the importance of comprehensive assessment of digital competencies, taking into account digital ethics, information security, and adaptability to digital transformations in the legal field.

Keywords: digital competence; digital technologies; Legal Tech; information and communication technologies; digital ethics; professional training.

Постановка проблеми. Сучасні цифрові технології стали невід'ємною частиною розвитку сучасного суспільства. Їх впровадження та активне використання у правовій сфері зумовлене постійними трансформаціями змісту й характеру професійної діяльності юристів. У рамках цього зростає потреба в досвідчених фахівцях, здатних ефективно, безпечно та етично застосовувати цифрові інструменти для вирішення професійних завдань. До цього часу система юридичної освіти переважно спиралася на традиційні підходи у підготовці майбутніх юристів, у межах яких цифрові технології використовувалися обмежено та не мали системного характеру. Внаслідок цього виник дисбаланс між підсиленням вимог сучасної правничої практики та фактичним рівнем

сформованості цифрової компетентності випускників закладів вищої юридичної освіти.

Нині окреслена проблема набуває особливої актуальності в умовах цифрової трансформації державного управління та правової системи України, а тому потребує нових підходів до професійної підготовки правників. У зв'язку з цим зростає науковий інтерес до теоретичного осмислення поняття цифрової компетентності майбутніх юристів, визначення структури та розроблення методологічних засад її цілеспрямованого формування в освітньому процесі закладів вищої юридичної освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На пошук способів розв'язання зазначеної проблеми спрямовано чимало наукових розвідок, які досліджують різні аспекти формування цифрової компетентності в системі юридичної освіти.

Вітчизняні науковці Р. Шостак, С. Вень та І. Корсун звертали увагу на дослідження понять «компетенція» і «компетентність» як елементів компетентнісного підходу у вищій освіті. Вчені Т. Кочубей та Ю. Ткачук зосереджували увагу на важливості поєднання професійних та соціальних компетентностей, які посідають важливу роль у підготовці майбутніх юристів. Теоретичні аспекти цифрової компетентності в процесі підготовки правників у закладах вищої освіти ґрунтовно розкрито у працях Т. Гельжинської та О. Кравчик.

Питання цифрової трансформації юридичних послуг та вплив цифрових технологій на професійну діяльність майбутніх юристів висвітлено у дослідженнях М. Дубняк та В. Солов'йової. Наукові праці Л. Сущенко, О. Андрущенко та П. Сущенко розкривають нові виклики й перспективи подальшого впровадження цифровізації закладів вищої освіти, а також її вплив на якість підготовки майбутніх фахівців. Закордонний дослідник Г. Ергашева та співавтори присвячували увагу дослідженню питання інтеграції цифрових компетентностей та формуванню педагогічних моделей у підготовці майбутніх фахівців юридичних спеціальностей. Вплив ШІ та Legal Tech на трансформацію юридичної освіти ґрунтовно розглянуто в роботі О. Шамова. Автор розкриває особливості використання вказаних цифрових інструментів у навчальному процесі, зокрема й для автоматизації аналізу правової інформації, роботи з судовою практикою та моделювання професійних ситуацій.

Незважаючи на низку наукових досліджень в обраній сфері, питання формування цифрової компетентності майбутніх юристів залишається відкритим і потребує подальшого комплексного теоретико-методологічного опрацювання з урахуванням сучасних цифрових викликів і практичних потреб юридичної освіти.

Формулювання цілей статті. Метою цієї статті є обґрунтування теоретико-методологічних засад формування цифрової компетентності майбутніх юристів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування цифрової компетентності майбутніх юристів ґрунтується на поєднанні теоретичних знань та практичних навичок роботи з інноваційними системами, електронними правовими базами та інструментами LegalTech. Для досягнення високого рівня компетентності важливо використовувати саме інтерактивні методи навчання, проєктні завдання, симуляції судових процесів та цифрових тренажерів з метою вирішення практичних питань. Ефективність навчання передбачає розвиток етичних, правових та аналітичних складових цифрової компетентності, які б сприяли

впровадженню безпечного та відповідального використання сучасних технологій у професійній діяльності.

Вчений Р. Шостак зазначає, що проблема формування основних видів компетентності, зокрема професійної, фахової та управлінської, набула актуальності на межі ХХ–ХХІ століть. Різні науковці, досліджуючи це поняття, сходилися в одному: під компетентністю необхідно розуміти складну інтегральну характеристику, яка включає інтелектуальні, професійні та особистісні аспекти. Вона формується в процесі підготовки фахівця, проявляється у професійній діяльності та постійно розвивається й удосконалюється протягом практичної реалізації набуття професійних функцій. Застосування компетентнісного підходу у вищій освіті спрямоване на перехід до нових стандартів з метою гармонізації результатів освіти та потреб суспільства й вимог суспільства (Шостак, 2020, с. 268). Компетентність з-поміж іншого включає знання, вміння, навички, досвід, особистісні властивості, в тому числі й способи мислення, які визначають рівень володіння компетенцією (Вень & Корсун, 2023, с. 49).

Вчені Т. Кочубей та Ю. Ткачук зазначають, що сучасні дослідники все більше уваги приділяють зміні пріоритетів освітнього процесу у закладах вищої освіти. В рамках цього зосередження уваги зміщується з розвитку hard skills на формування soft skills, доповнених digital skills – базовим набором навичок та компетентностей, необхідних майбутньому працівнику як представнику сучасного цифрового суспільства (Кочубей & Ткачук, 2021, с. 45).

Вчені Т. Гельжинська та О. Кравчик слушно зауважують, що цифрова компетентність майбутнього юриста характеризується не лише навичками володіння технічними засобами та програмним забезпеченням, а й комплексом знань, умінь та практичних навичок, які здатні безпечно, відповідально, критично та ефективно застосовувати цифрові технології у професійній діяльності, освітньому процесі, наукових дослідженнях та особистісному професійному розвитку. До складу цифрової компетентності належать такі ключові аспекти: пошук, обробка та критичний аналіз інформації; робота з електронними базами даних; дотримання етичних норм та забезпечення конфіденційності; застосування електронного судочинства; використання технологій штучного інтелекту у правовій сфері та розуміння нормативного регулювання їх застосування; а також здатність до безперервного навчання та адаптації в умовах цифрового розвитку суспільства (Гельжинська & Кравчик, 2025, с. 15).

Сучасний юрист повинен не лише опанувати базові цифрові технології, а й цікавитися інноваційними інструментами, які сприяють підвищенню ефективності майбутньої професійної діяльності. Науковці виокремлюють цифрово-технологічний напрям – LegalTech, який передбачає використання сучасних інформаційних технологій у професійній юридичній діяльності. Поряд із цим дослідники виокремлюють три основні групи технологій: по-перше, інструменти, що забезпечують спрощення збору, обробки та доступу до інформації та даних (зокрема хмарні сервіси, засоби кібербезпеки тощо); по-друге, технології, спрямовані на оптимізацію управлінських процесів (бухгалтерський облік, офіс-менеджмент, системи управління завданнями); по-третє, рішення, які сприяють автоматизованому застосуванню норм матеріального права, зокрема шляхом надання автоматизованих правових консультацій та генерації витягів із судових рішень (Дубняк & Соловійова, 2022, с. 56).

Юридична практика полягає не лише в застосуванні норм права, а й в дотриманні правової культури, яка формує професійну поведінку юристів, стиль спілкування та способи прийняття рішень. Всі етапи юридичної діяльності залежать насамперед від культурних та професійних аспектів фахівця. Це означає, що цифрова трансформація може вплинути на зміну правової культури, а онлайн-платформи, електронні бази даних та інші цифрові сервіси – на підвищення ефективності та доступності права, і, тим самим, спонукати до набуття нових навичок і цифрової грамотності.

Безперечно, сучасна юридична освіта потребує не лише знання права, а й розвитку правової культури, яка містить ціннісні навички, етичні стандарти для підготовки різних фахівців категорії «право». В умовах розвитку цифрового суспільства важливо, щоб юристи мали цифрові компетенції – здатність ефективно використовувати технології для пошуку, обробки та поширення інформації, вирішення професійних завдань та етичної діяльності.

В рамках впровадження цифрових навичок у юридичну освіту з метою підготовки майбутніх фахівців юридичних спеціальностей можуть виникати бар'єри, які важко досягнути:

- опір викладачів старшого покоління;
- обмежені ресурси та застаріла технічна база;
- недостатнє фінансування програмного забезпечення та навчальних платформ;
- відсутність узгоджених стандартів і програм навчання.

Однак, попри наявні труднощі, розвиток цифрової компетентності має залишатися на достатньому рівні в процесі навчання молодих

фахівців, а співпраця із викладачами та адаптація навчальних програм до цифрових технологічних змін має стати ключем до успіху (Guzal, et al., 2025).

Цифрова компетентність у сучасній освіті розглядається як багатофункціональна інтегральна модель, що поєднує знання, вміння та навички задля ефективного використання цифрових технологій у професійній діяльності. Вона містить не лише суто технічні навички, а й здатність критично мислити, дотримуватися етичної поведінки у цифровому середовищі, інформаційної грамотності та використання сучасних сервісів. У процесі підготовки майбутніх юристів цифрова компетентність визначається як одна із ключових загальних компетентностей, заснована на системному інтегральному підході.

Методологічні засади формування цифрової компетентності ґрунтуються на поєднанні дидактичних моделей, принципів інтеграції цифрових технологій у професійні дисципліни, а також створення інформаційно-освітнього середовища для ефективного засвоєння нових знань. Загалом, поєднання теоретичних знань, практичних навичок та педагогічних умов забезпечує більшу ефективність, оскільки сприяє досягненню необхідного рівня цифрової компетентності.

Розглянемо ключові теоретико-методологічні засади формування цифрової компетентності, сформовані низкою науковців (таблиця 1).

Складено авторами на основі джерел (Гельжинська & Кравчик, 2025; Ергашева, Хурсанов, Базарова & Алтієв, 2025; Шамов, 2025).

Для ефективного формування цифрової компетентності здобувачів освіти необхідно створювати інтерактивне навчальне середовище, що забезпечує доступ до ресурсів, активну участь студентів, розвиток професійних навичок, персоналізацію навчання та формування критичного мислення. Крім того, важливо інтегрувати автоматизовані освітні процедури та безперервний доступ до актуальної інформації, що сприяє розвитку аналітичних здібностей і підвищує якість підготовки компетентних фахівців, здатних ефективно застосовувати цифрові технології у професійній діяльності.

Окрім технічного компонента, важливе значення має якість взаємодії між викладачами та здобувачами освіти. Комунікація, побудована на принципах довіри, взаємоповаги та відкритості, формує позитивний емоційний клімат, стимулює самореалізацію студентів та сприяє розвитку морально-етичних цінностей, які є особливо важливими для підготовки майбутніх правників (Сущенко, Андрющенко & Сущенко, 2022, с. 159).

**Теоретико-методологічні засади формування
цифрових компетентностей у підготовці майбутніх юристів**

Теоретико-методологічна основа	Короткий зміст	Методологічні наслідки	Практичні методи
Компетентнісний підхід	Цифрова компетентність розглядається як інтегральна компетентність – сукупність знань, умінь та навичок, яких має набути майбутній юрист в процесі навчання	Формулювання результатів навчання у формі знань, умінь, цінностей; модульна структура курсів.	Освітні результати (LO), рубрики оцінювання компетентності, портфоліо студентів.
Інтеграція LegalTech у зміст навчання	LegalTech це обов'язкова складова: інструменти для збору, доступу до даних, до управлінських систем, інструментів автоматизації застосування норм.	LegalTech передбачає роботу з хмарними сервісами, системами e-discovery, автоматизованими консультаціями; набуття практичних навичок.	Практичні справи передбачають використання хмарних сховищ, кейсів автоматизованих консультацій, лабораторних робіт.
Інформаційна грамотність та критичне мислення	Здатність шукати, критично оцінювати та верифікувати джерела інформації; розуміти обмеження і ризики даних.	Навчальні модулі з інформаційного пошуку, роботи з базами даних, судовими реєстрами; завдання з перевірки нормативних джерел.	Тести з інформаційної грамотності, кейс-аналіз, контрольні роботи з оцінкою критичності джерел.
Етичні, правові та нормативні аспекти	Досвідчений юрист повинен розуміти питання етики обробки даних, конфіденційності, правил електронного судочинства.	Викладання нормативно-правової бази (захист даних, адвокатська етика в цифровому просторі); впровадження етичних стандартів у навчання.	Аналіз норм (написання коротких правових висновків), оцінювання етичних стандартів.
Педагогічні методи: контекстний та проблемно-орієнтований підхід	Навчання здійснюється на основі поєднання практично-орієнтованої, інтегрованої правової практики.	Навчання відбувається на основі вивчення реальних кейсів, інтердисциплінарних проєктів (право+ІТ), співпрацю з практиками/стандартами LegalTech	Оцінювання проєктів, участь в судових процесах з використанням цифрових доказів.
Використання ІІІ як навчального практичного інструмента	ІІІ впливає на формування змісту й методів підготовки	Інтеграція модулів у сфері застосування та врегулювання застосування ІІІ в праві; навчання критичній роботі з інструментами ІІІ.	Лабораторні роботи з ІІІ-інструментами для пошуку прецедентів, етичних дебатів, контролю за розпізнаванням помилок ІІІ.
Оцінка й моніторинг рівня цифрової компетентності	Потреба у валідних інструментах діагностики (тестах, рубриках, інструментах самооцінки)	Розробка тестів, рубрик для міжкурсової та підсумкової оцінки; використання е-портфоліо.	Тестові батареї, рубрики 4-бальні/5-бальні, електронні портфоліо, зовнішня верифікація.

В процесі цифрової трансформації правової системи особливе значення набуває розвиток інновацій у сфері LegalTech, який активно розвивається в Україні. Використання штучного інтелекту, спеціалізованого програмного забезпечення та цифрових сервісів для оптимізації юридичних послуг, автоматизації процесів і розширення доступу до правосуддя змінює не лише практичну здатність юристів, а й вимагає оновлення підходів до юридичної освіти. Проекти, зокрема премія LIGA ZAKON AWARDS 2020, які підтримують розвиток Legal Tech-стартапів, сприяють формуванню сучасного професійного середовища, де майбутні фахівці повинні поєднувати традиційні правничі знання з базовими цифровими навичками (LIGA ZAKON AWARDS, 2020). Юридична спільнота загалом ставиться до технологій LegalTech неоднозначно, боячись порушення інформаційної безпеки та захисту персональних даних. Як наслідок, це обумовлює необхідність приділяти більшу увагу закладам вищої освіти у формуванні цифрової етики, кібербезпеки та правових аспектів використання сучасних технологій у навчальному процесі. Підготовка юристів нового покоління має включати не лише глибоке знання правових норм, а й розуміння принципів роботи цифрових систем, оцінку потенційних ризиків і переваг їх застосування у професійній діяльності.

Наразі заклади вищої освіти поступово адаптують свої навчальні плани до вимог цифровізації, впроваджуючи нові дисципліни з кіберправа, застосовуючи цифрові технології у правовій сфері та електронному правосудді. На деяких факультетах проводять заняття з використанням систем юридичного аналізу та практичні тренінги на реальних кейсах, які відповідають сучасним цифровим умовам. Викладачі на основі спеціального навчання цифрової педагогіки використовують EdTech-інструменти з метою підвищення якості навчання. Онлайн-курси, віртуальні симуляції судових процесів і моделювання правових ситуацій, мають ключову роль у підготовці майбутніх юристів. Вони дають можливість відпрацьовувати професійні сценарії без необхідності фізичної присутності, одночасно розвиваючи аналітичне мислення, навички правової аргументації та практичні знання. Цифрові платформи забезпечують швидкий доступ до навчальних матеріалів, нормативно-правових актів і судової практики, а також підтримують дистанційну взаємодію через онлайн лекції, вебінари, спільну роботу над проектами. Використання таких технологій підвищує гнучкість і ефективність освітнього процесу та формує навички, які відповідають

реальним умовам сучасної юридичної практики (Мудролюбова, Савка & Дніпров, 2025).

У юридичній освіті важливо готувати майбутніх фахівців до роботи в умовах електронного судочинства, яке активно розвивається в Україні. Сучасний юрист повинен вільно користуватися інформаційними технологіями та правовими базами даних, ефективно вести електронний документообіг і брати участь в онлайн-судових засіданнях. Необхідно володіти навичками роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень, аналізувати та інтерпретувати судову практику на основі прецедентів. Освітня програма має включати навчання роботі з автоматизованими системами діловодства, цифровими платформами для правової взаємодії, інструментами електронної ідентифікації, електронного підпису, смартконтрактами та базовими елементами штучного інтелекту для автоматизації рутинних процесів. Такий підхід формує цифрову гнучкість майбутніх юристів, готує їх до професійних змін і забезпечує ефективну адаптацію до трансформацій у правосудді (Стандарт вищої освіти України..., 2022).

Таким чином, для набуття професійних навичок майбутнім фахівцям юридичної сфери однієї теорії замало. Необхідно вміти використовувати й теоретико-методологічні аспекти цифрової трансформації. Наразі для підготовки юристів активно використовують саме LegalTech – платформи у роботі з електронними документами та судовою практикою, в системах аналітики та прогнозування судових рішень, як інструментів електронного документообігу та електронного підпису, а також смартконтрактів і базових модулів із застосуванням штучного інтелекту з метою автоматизації виконання повсякденних задач.

Для практичного відпрацювання професійних навичок у підготовці майбутніх юристів рекомендовано використовувати VR/AR – симулятори судових процесів та медіації. Передбачено й систему оцінювання цифрових компетентностей, що включає аналітичні здібності, роботу з цифровими сервісами та дотримання етичних норм у цифровому середовищі. Такий підхід здатний сформував у майбутніх юристів навички ефективно працювати в умовах цифрових змін, мислити аналітично та швидко пристосовуватися до нових технологій і професійних викликів.

Висновки. Цифрова компетентність є ключовою складовою підготовки майбутніх юристів, оскільки поєднує технічні, аналітичні, правові та етичні навички, необхідні для сучасної професійної діяльності. Інтеграція LegalTech та цифрових платформ у навчальний процес

дозволяє здобувачам освіти опанувати роботу з електронними документами, аналітичними системами та електронним судочинством, сприяючи розвитку практичних навичок. Використання інноваційних технологій, таких як VR/AR-симуляції та онлайн-ресурсів, допомагає моделювати професійні сценарії, формуючи аналітичне та критичне мислення. Підготовка юристів охоплює не лише знання правових норм, а й розвиток цифрової етики, безпеки даних та

відповідального використання технологій. Адаптація навчальних планів до цифрових вимог і міжнародна інтеграція освітніх програм забезпечують формування конкурентоспроможних фахівців. Системне поєднання теоретичних знань, практичних навичок та педагогічних методів підсилює здатність майбутніх юристів ефективно працювати в умовах цифрових трансформацій та професійних викликів.

Список використаних джерел

- Вень С., Корсун І. Компетентність та компетентності: закордонний досвід // *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького*. Серія: Педагогічні науки. 2023. № 1. С. 45–51. DOI: 10.31651/2524-2660-2023-1-45-51.
- Гельжинська Т.Я., Кравчик О.Р. Поняття цифрової компетентності майбутніх юристів у закладах фахової передвищої освіти: теоретичний аспект // *Академічні студії*. 2025. № 1. С. 11–18. URL: <http://www.academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/696> (дата звернення: 26.02.2026).
- Дубняк М.В., Соловійова В.С. Цифрова трансформація юридичних послуг // *Інформація і право*. 2022. № 2(41). С. 52–57. DOI: 10.37750/2616-6798.2022.2(41).270363.
- Ергашева Г., Хурсанов Р., Базарова Д., Алтієв Р. Інтеграція цифрових компетенцій у юридичну освіту: педагогічна основа майбутнього // *Академічний журнал Кубахана*. 2025. Т. 5, № 2. С. 446–478. DOI: 10.48161/qaj.v5n2a1709.
- Кочубей Т., Ткачук Ю. Соціальні навички *soft skills* у системі компетентностей майбутніх соціальних працівників // *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021. № 2(7). С. 42–51. DOI: 10.31499/2618-0715.2(7).2021.244074.
- Мудролюбова Н. О., Савка О. Т., Дніпров О. С. Вплив цифрової трансформації на якість юридичної освіти в Україні: виклики та перспективи // *Академічні візії*. 2025. № 43. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1903> (дата звернення: 26.02.2026).
- Стандарт вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право». Київ, 2022. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-zi.zminamy-644-20.03.2023.pdf> (дата звернення: 26.02.2026).
- Сущенко Л. О., Андрищенко О. О., Сущенко П. Р. Цифрова трансформація закладів вищої освіти в умовах діджиталізації суспільства: виклики і перспективи // *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2022. № 2(51). С. 157–162. URL: <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/44351488-56c4-4828-88bd-6db24dd0cbc5> (дата звернення: 26.02.2026).
- Шамов О. А. Вплив штучного інтелекту на трансформацію юридичної освіти: порівняльний аналіз та стратегічні напрями // *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2025. № 3. С. 51–55. DOI: 10.32999/ksu2307-8049/2025-3-9.
- Шостак Р. П. Поняття «компетентність» у науковій літературі // *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. № 28, т. 4. С. 265–272. URL: https://www.aphn-journal.in.ua/archive/28_2020/part_4/42.pdf (дата звернення: 26.02.2026).
- Ergasheva G. M., Khursanov R. Kh., Bazarova D. B., Altıyev R. S., Tadjibaeva A. Yu., Yusupdzhanova G. I., Madatova Z. H. Integrating digital competencies into legal education: a pedagogical framework for the future // *Qubahan Academic Journal*. 2025. Vol. 5, no. 2. URL: https://www.researchgate.net/publication/393017827_Integrating_Digital_Competencies_into_Legal_Education_A_Pedagogical_Framework_for_the_Future
- LIGA ZAKON AWARDS: вебсайт. 2020. URL: <https://awards.ligazakon.net/>

References

- Dubniak, M.V., Solovyova, V.S. (2022). Digital transformation of legal services. *Information and law*. No. 2(41). P. 52–57. DOI: 10.37750/2616-6798.2022.2(41).270363.
- Erhasheva, G., Khursanov, R., Bazarova, D., Altıyev, R. (2025). Integration of digital competencies into legal education: pedagogical basis of the future. *Academic Journal of Kubakhan*. Vol. 5, No. 2. Pp. 446–478. <https://doi.org/10.48161/qaj.v5n2a1709>
- Helzhynska, T.Ya., Kravchik, O.R. (2025). The concept of digital competence of future lawyers in institutions of professional pre-higher education: the theoretical aspect. *Academic Studies*. No. 1. P. 11–18. Retrieved from <http://www.academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/696>
- Kochubei, T., & Tkachuk, Y. (2021). Soft skills in the system of competencies of future social workers. *Social work and social education*, 2 (7), 42–51. [https://doi.org/10.31499/2618-0715.2\(7\).2021.244074](https://doi.org/10.31499/2618-0715.2(7).2021.244074)
- Ministry of Education and Science of Ukraine. (2022). Standard of higher education of Ukraine for the first (bachelor's) level in the field of knowledge 08 «Law», specialty 081 «Law». Retrieved from <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2022/07/21/081-pravo-bakalavr-zi.zminamy-644-20.03.2023.pdf>
- Mudroliubova, N. O., Savka, O. T., & Dniprov, O. S. (2025). The impact of digital transformation on the quality of legal education in Ukraine: Challenges and prospects. *Academic visions*, (43). Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1903>
- Shamov, O. A. (2025). The impact of artificial intelligence on the transformation of legal education: Comparative analysis and strategic directions. *Scientific Bulletin of Kherson State University*, (3), 51–55. <https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2025-3-9>
- Shostak, R. (2020). The concept of «competence» in scholarly literature. *Current issues in the humanities*, 28 (4), 265–272. Retrieved from https://www.aphn-journal.in.ua/archive/28_2020/part_4/42.pdf
- Sushchenko, L. O., Andriushchenko, O. O., & Sushchenko, P. R. (2022). Digital transformation of higher education institutions in the context of societal digitalisation: Challenges and prospects. *Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series: Pedagogy. Social Work*, 2 (51), 157–162. Retrieved from <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/44351488-56c4-4828-88bd-6db24dd0cbc5>
- Ven, S., Korsun, I. (2023). Competence and competence: foreign experience. *Bulletin of the Bohdan Khmelnytsky National University of Cherkasy. Series: Pedagogical Sciences*. No. 1. Pp. 45–51. DOI: 10.31651/2524-2660-2023-1-45-51.

LIGA ZAKON AWARDS. (2020). Retrieved from <https://awards.ligazakon.net/>

Відомості про авторів:**Шубін Євген Олександрович**

yevgen.shubin@gmail.com

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
вулиця Наукове Містечко, 59, Запоріжжя,
Запорізька обл., 69000, Україна

Предмestніков Олег Гарійович

predmestnikov@ukr.net

Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького
вулиця Наукове Містечко, 59, Запоріжжя,
Запорізька обл., 69000, Україна

Матеріал надійшов до редакції 09. 01. 2026 р.

Прийнято до друку 11. 02. 2026 р.

Information about the authors:**Shubin Yevhen Oleksandrovysh**

yevgen.shubin@gmail.com

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia
Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

Predmestnikov Oleh Gariyovych

predmestnikov@ukr.net

Bogdan Khmelnytsky Melitopol State
Pedagogical University
Scientific Town, Street 59, Zaporizhzhia
Zaporizhzhia region, 69000, Ukraine

Received at the editorial office 09. 01. 2026.

Accepted for publishing 11. 02. 2026.